

A decorative graphic featuring two unrolled scrolls of parchment, one on the left and one on the right, with ornate scrollwork connecting them in the center. The scrolls are set against a light beige background with a subtle texture.

תורת הרי"ף

ביאורים, פנינים, מוסרים והידושים משיעורי
האדמו"ר רבי יאשיהו פינמל שליט"א
לפרשת השבוע

A decorative flourish consisting of a central horizontal line with ornate scrollwork at both ends, framing the text below.

פרשת בא

פרשת בא

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פְּרַעֲה"ִי

במכת חושך נשברה נומאתו של פרעה
שעשה עצמו כאלה

מזבא בוזהר הקדוש על פרשת השבוע (וי' פ"א שרבי שמעון בר יוחאי אומר לתשעת תלמידיו, וביחד איתו היו עשרה צדיקים מרוממים האיחדא רבא, שכתבו את הוזהר הקדוש. קחא רבי שמעון לתלמידים ואמר להם בואו האגלה לכם סודות שאינן לא שמעתן, דברים קדושים מאד. וכך אומר להם כתוב על הפס' "בֹּא אֶל פְּרַעֲה"ִי כִּי אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת לְפִי" היה צריך להיות כתוב "לך אל פרעה", אדם רוצה לשלוח משהו לעשות משהו הוא אומר לו לך תעשה, רוצה שיקנה עבורו משהו, הוא אומר לך תקנה, היה צריך לומר לך אל פרעה, הלשון "בֹּא אֶל פְּרַעֲה"ִי לא מתאימה, אפשר להגיד בוא אלי ולא לומר לך אלי בצורה של בוא אלי, אם כך מה זה "בֹּא אֶל פְּרַעֲה"ִי?

עונה רבי שמעון בר יוחאי, מתי שהקב"ה רוצה לשלוח את משה רבנו לפרעה, משה רבנו פתח שהטומאה של פרעה לא תשמיע לרעה עליו, פרעה היה השיא של

הטומאה הזגיע למקום הנמוך ביותר שאין לו שמי. לכן אומר רבי שמעון ברי יוחאי הקב"ה אומר למשה רבנו בוא אל פרעה, אני הולך איתך ובוא נלך ביחד אל פרעה, השכינה הקב"ה כביכול נכנס בתוך משה רבנו בצורה חזקה ביותר ואומר לו בוא נלך יחד לפרעה, אתה לא הולך לבד.

כדי לשלוח את משה רבנו לבד לפרעה היה צריך לומר לך אל פרעה, הקב"ה אומר לו בוא אל פרעה אני הולך איתך, כי אם תלך לבד הטומאה והדברים הרעים שיש לפרעה זה ישפיע עליך חוה מסוכן, איפה שיש אנשים לא טובים כל קשור איתם זו השפעה שלילית חרעה ביותר. לכן הקב"ה אומר לו בוא, שאני הולך איתך ביחד אל פרעה ומשה רבנו הולך אל פרעה.

אנצורים רבותינו הקדושים, עשר מכות היו במצרים ממכת דם מלמעלה ועד למטה מכת בכורות, מכת דם הייתה המכה הקלה ביותר ואז יורדים למכת צפרדע שהייתה יותר קשה ואח"כ כיים וכ"ע עד לתחתית מכת בכורות שהייתה הקשה ביותר, ככל שהמכות ירדו למטה הם נהיו יותר כבדות וקשות. כמו אדם שרוצה ללחוץ משהו הוא מתחיל בלחץ קל, לא מסתדר הוא מרים את הלחץ עוד ועוד עד שהלחץ נהיה יותר קשה, כך גם המכות ככל שהמכות ירדו ממכת דם למטה נהיו יותר קשות עד שהגיעו למכה האחרונה שהייתה הקשה מכולן מכת בכורות. שואלים רבותינו למה הקב"ה נתן עשר מכות בארץ מצרים, למה לא

נתן עשרים ושש כמניין שם הוי"ה, למה לא חמש או שלושים, למה דוקא עשר מכות המצרים קיבלו אלא אומרים רבותינו יסוד גדול, המשנה אומרת אמרת ה' א' "בַּעֲשֵׂהָ מֵאֲמֹרֹת בְּרָא הָעוֹלָם" ובחידו עם עשרה מאמרות יש גם את עשרת הדברות מצד הקדושה, וכבוד עשרה מאמרות ועשרת הדברות יש עשר כוחות של טומאה אחד כנגד השמי, "וְהָ לְעִמּוֹת וְהָ עֲשָׂה הָאֱלֹהִים" (שמות, י"ז). כנגד דברה אחת בעשרת הדברות, יש מאמר אחד שדקב"ה ברא בו את העולם וכנגדו כוח אחד של טומאה. אבל במכות שקיבלו המצרים שהיו מהקל אל הכבד, מכת דם שהייתה הקלה והחלשה מבין המכות היא לא כנגד "פְּרֹאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים" (פְּרֹאשִׁית א, א) שהיה המאמר הראשון בבריאת העולם או כנגד "אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תִּצְטָוֶנִי בְּכָל דְבָרַי" (שמות, כ"ג) שהיא הדברה החשובה והכבדה בעשרת הדברות, אם כך זה לא שקול אחד כנגד השמי, אלא צריך להפוך את סדר המכות שהדברה הראשונה והחשובה "אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ" והמאמר הראשון "פְּרֹאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים" הם כנגד המכה האחרונה מכת בכורות. ומכת דם שהיא העליונה בסדר המכות היא כנגד הדיברה האחרונה בעשרת הדברות והמאמר האחרון במאמרות.

על פי זה אפשר לומר יסוד גדול, הדיבור האחרון בין משה רבנו לפרעה היה בזמן מכת חושך, אנו רואים שבמגישה הזו קורה דבר קשה ביותר. משה רבנו הולך

לדבר עם פרעה, שלשה ימים היה חושך אבל עוד לא עלטה כבדה ביותר כי מכת חושך הייתה בשתי דרגות, בהתחלה חלשה ובהמשך חזקה יותר. משה רבנו אמר לפרעה לשחרר את בני ישראל, פרעה לא מסכים ואומר למושה "לך מעלי העקור לך אל תסף ראות פני פי קיום ראותך פני תמונת".

ואז בתוך הבית של פרעה במכת חושך, שלא כבכל המכות בזמן שמשחה רבנו קיבל נבואה היה יוצא מחוץ לארץ מצרים שהייתה מלאה בגילולים וטומאה, פה במכת חושך בביתו של פרעה בפעם הראשונה משה רבנו אמר שתהיה מכת בכורות "פה אָמַר ה' פְּתַחַת הַיָּלֶלֶת אֲנִי יוֹצֵא פֶתַח מִצְרַיִם. וְכֹתֹל כָּל בְּכוֹרֵי אֶרֶץ מִצְרַיִם מִבְּכוֹרֵי פָרֹעַ הַיֹּשֵׁב עַל פֶּסָחוֹ עַד בְּכוֹר הַשֵּׁטֶה אֲשֶׁר אֲנִי הַיְרִימִים וְכֹל בְּכוֹרֵי בְּהֵמָה". משאלת השאלה למה בכל המכות משה רבנו יצא והתנבא מחוץ למצרים ופה במכת בכורות שמד בביתו של פרעה האומר לו על מכת בכורות?

אלא כמו שאמרנו, תשע מכות היו להפחית את כוח היצר הרע, כוח הטומאה, מכת דם הפחיתה קצת, צמרדיע עוד וכן הלאה כל מכה הפחיתה והפחיתה עד מכת חושך שטומאטו של פרעה נחלשה מאוד. במכת חושך שהיא כנגד הדבירה השניה "לא יהיה לך אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי" ולפני מכת מכת בכורות שהיא כנגד "אֲבֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ". פרעה שעשה עצמו אלוה הרגיש שכוחו נחלש מאוד ומשה רבנו שובר לו את הטומאה

שלו ומכניע את היצר הרע, התחיל להתנתג באלימות כלפי משה ואומר לו "הֲשִׁמְךָ לָךְ אֵל הַקֹּדֶף וְאֵת פְּנֵי". כשרואה משה רבנו שפרעה נחלש במכת חושך יש לו כוח להזהיר את פרעה בביתו על מכת בכורות שהיא כנגד "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ" וכנגד "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים" לכן משה רבנו לא יחבא מחוץ לעיר ומתגבא בביתו של פרעה על מכת בכורות כי ראה שכוחו נחלש במכת חושך ועוד רגע נחריבים כל העשר כוחות טומאה של פרעה שהיו כנגד עשרת הדיברות ועשרה מאמרות.

"אֵלֶּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִחְרָץ קֶלֶב לְשֹׁנוֹ"

אדם שעושה תשובה על לשון הרע
שדיבר משכח מהשומעים את הלשון
הרע

מובא בפרשת חשבתי "אֵלֶּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִחְרָץ קֶלֶב לְשֹׁנוֹ" ותגמורא אומרת (פסחים ק"ח) ואמר רב ששת משום ר"א בן עזריה כל המספר לשון הרע וכל המקבל לשון הרע וכל המעיד עדות שקר בתביעה ראוי להשליכו לכלבים. וידוע שהתורה הקדושה אומרת שבני ישראל בארץ מצרים לא היה ביניהם לשון הרע, לכן "אֵלֶּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִחְרָץ קֶלֶב לְשֹׁנוֹ"

יִשְׁרָאֵל לֹא יִתְרַץ קִלְבּ לְשׁוֹנוֹ כי לא היה באפי ארזו לשון הרע כי הם תיקנו את עצמם מעוון זה, ידוע כמה צריך להיזהר מלשון הרע, אין דבר חמור וקשה יותר מלשון הרע, לשון הרע זה התורבן וההרס הגדול ביותר שיש האנשים מאבדים את כל חייהם מלשון הרע.

יש יסוד גדול שאומר רבי יואל מסאטמר, אדם שדיבר לשון הרע עשה חורבן גדול ואם אחרי כן הוא עשה תשובה, הקב"ה סולח לו על הלשון הרע. אבל שואל רבי יואל מסאטמר אותו אדם שדיבר לשון הרע אנשים שמעו את זה וקיבלו את הלשון הרע, אז איך יכול להיות שהקב"ה יקבל את התשובה שלו הרי הרע שהוא עשה עדיין נשאר בעולם, הוא אמר על פלוגי שהוא איש לא טוב אז איך הקב"ה יקבל את התשובה שלו ויכפר לו?

מתוך רבי יואל האומר, אדם שדיבר לשון הרע וחזר בתשובה על הלשון הרע שדיבר, כל מי ששמע ממנו לשון הרע מאותו אדם וכל לשון הרע שיצא ממנו, אנשים ששמעו ממנו שוכחים מזה או לא מאמינים לזה יותר, לכן ברגע שאדם עושה תשובה על הלשון הרע שדיבר הוא גורם שכל האנשים ששמעו ממנו את הרע הזה לא יאמינו וישכחו מאותו רע, לכן האדם ישתדל לעשות תשובה חזקה על לשון הרע, כי בכך מתקן את העוול הגדול שעשה לאנשים.

”וְגַם עָרַב רַב עִלָּה אִתָּם וְצָאן וּבָקָר סִקְנָה כְּבֵד מְאֹד”

מצוות הצדקה שומרת על כספם וממונם
של עם ישראל

מוכא במכילתא (יב עו) בפרשת השבוע ”וְגַם עָרַב רַב עִלָּה אִתָּם וְצָאן וּבָקָר סִקְנָה כְּבֵד מְאֹד” עליהם אָמַר הקב”ה לַאֲבֹרְתָם ”וְאֶחָדָם כֵּן יֵצֵאוּ בְרִקְשׁ גְּדוּל” עם יְצִיאָתָן מִמִּצְרַיִם אָיִן מִסִּלְאָן סָקִיף וְהִנֵּב” דברי המכילתא תמהוּתם מֵאִדּוּ מֵהַמִּירוּשָׁה וְגַם עָרַב רַב עִלָּה אִתָּם חֲסָן וּבָקָרָל

אלא אפשר לפרש ולומר יסוד גדול, ידוע מה שאומרים לנו רבותינו הקדושים (מדרש שמאל אמת ג יז) שמי שיש לו כסף ולא נותן צדקה לבסוף יאבד את ממונו ולא ישאר לו, אם כך הכוח והשמירה על הכסף של האדם זו הצדקה שהוא נותן, מי שלא נותן צדקה בסוף כל מה שיש לו יאבד לו, וכך אנו עוקבים אחרי הדבר שנים רבות, הרבה אנשים ראינו אותם עם עשר גדול והיו קשים בענייני צדקה ושמרו את העושה, פראונו בא אדם אחד ולקח את כל כספם, אבל אנשים שנתנו צדקה גם אם היה נראה שנחסרו להם, הקב”ה אף פעם לא עזב אותם ולא נטש אותם, בזמנים הקשים בחזרת השם נתן להם שפע גדול.

הסגולה הגדולה ביותר לשמור על הממון זו הצדקה, יותר קשה להיות עשיר ולאבד את הכסף מאשר שאדם תמיד יהיה עני, אדם שהמיד עני מהמורד לדעת איך לחיות עם החיים של אק, אבל אדם שפעם היה עשיר הויבד את כספו זה קשה מאוד יותר קל להיות תמיד פשוט ולא עשיר שבין רגע נדיה עני, כי להיות עשיר ופתאום עני זה הדבר הקשה ביותר.

אם כך, הקב"ה נתן שופע גדול לבני ישראל כשיצאו ממצרים וכמו שהתורה אומרת "וְהַמְלִישִׁים יָלְדוּ בְּךָ יִשְׂרָאֵל כְּאֶרֶץ מִצְרָיִם" (שמות יג, יד) עלו חמושים עם כסף וחוב, וכל אחד שיצא ממצרים אומרים רבותינו (בסוה"ט) שלכל יהודי שיצא ממצרים היו תשעים חמושים טעונים בכסף וחוב. בשאלת השאלה כל בני ישראל היו עשירים גדולים, כדי שהכסף שלהם ישמר ולא יאבדו את הכסף הם צריכים לתת צדקה, אז למי יתנו צדקה שישמר להם הכסף?

אז חשבו לזקק ולומר ע"פ המכילתא, הקב"ה נתן לכל יהודי שיצא ממצרים עושר רב, הערב רב שיצאו איתם ממצרים התגייזו ולהם לא היה כסף וחוב. מני שעלו עם ישראל ממצרים לא היה להם למי לתת צדקה כי כולם היו עשירים, רק לערב רב שהתגייזו היו עניים. הצדקה הזו שנתנו לערב רב היא ששומרה על הכסף והחוב של עם ישראל מהבטחת הקב"ה לאברהם אבינו "הֲיֵשׁ מִדָּעַי כִּי פִי יִתְּנֶה לְרַעַף כְּאֶרֶץ לֹא לָקֵם וְעִבְדוֹם וְעַם אֲנִי אֶרְפֹּעַ מֵאֹת שְׁנֵה" (בראשית טו, יג) כשיצאו ממצרים

שלא יאבד. אם כך חלק מהזכות של חנוך שהקב"ה נתן את השפיע לעם ישראל, שידו גם את הערב רב שיהיה למי לתת את הצדקה.

לכן האדם צריך לדעת יסוד גדול ולהקפיד, אם הוא נהנה את ילדיו בשפע גדול ובשמחה עליו לדאוג גם לעודד ליתום שהתרחק. אדם שקונה לעצמו דבר כלשהו, צריך לעודד ולעשות חסד עם אדם אחר באותו משקל. כל דבר שאדם עושה וכבוד עושה גם חסד, יהיה לו בזה ברכה גדולה. אדם שמעשה את כספו, הקב"ה שומר לו את הכסף שלו, אדם שעושה דברים ושומר את זה רק לעצמו, בסוף יאבד את הכל.

הקב"ה מוציא את בני ישראל ממצרים כשכולם עשירים, אין למי לתת צדקה חוץ מהערב רב שעלו איתם, הערב רב מתגייסים והם עניים, עם ישראל נותן להם צדקה וזו הסגולה לשמירה על הכסף של עם ישראל שלא יאבדו את כספם, כי מתי שאדם נותן צדקה הקב"ה שומר ומגן על האדם ויש לו ברכה במעשי ידיו.

"אִלְמַעַן תִּסְפֹּר בְּאָזְנִי בְּנֵךְ וְכֵן בְּנֵךְ אֶת אֲשֶׁר הִתְעַלְלָתִי בְּמִצְרַיִם"

סופם של הרשעים גם לאכול את מה
שבישלו גם לקבל מלקות וגם לשלם על
זה

מוזבא בפרשת השבוע "אלמען תספור באזני בנך וכן
בנך את אשר התעללתי במצרים" ורשיי על הפסוק
אומר שחוקתי כמו כי התעללת בי. ידוע מה שמזבא
במדרש (מכילתא בא, יז) משל מה שעשה הקב"ה לפרעה
ולמצרים לאדם גדול שעשה סעודה גדולה ושלח את
העבד שלו לקנות דג, הלך העבד וקנה דג מקולקל.
כשבאו להגיש את הדג ראו שהדג מקולקל, אמר האדון
לעבד יש לך ג' זדכים לפטור את עצמך מהו, והדוך
הראשונה לשלם מאה מטבעות כסף, השנייה לקבל
מאה מלקות והשלישית לאכול את הדג.

אומרים רבותינו, התחיל העבד לאכול את הדג,
אכל תשעים אחוז מהדג ולא יכל להמשיך לאכול.
אמר לאדון תן לי מלקות, התחילו לתת לו מלקות.
אחרי תשעים מלקות אמר לאדון תעצרו, אני לא יכול
לסיים את המטאה מלקות, אני אשלם את הכסף. בסוף
יצא שהעבד רצה גם אכל את הדג, גם קיבל מלקות וגם
שילם את הכסף ועל זה נאמר אכל לקח ושילם.

זה מה שעשה הקב"ה לפרעה, פיעה כל מה שעשה לבני ישראל גם אכל, גם קיבל את המלקות וגם שילם, שחרר את בני ישראל בכסף גדול וכל הטוב שבעולם. זה מה שהקב"ה עשה לרשעים גם לאכול, גם לקבל את המכות וגם לשלם. מתי שאדם הולך בדרך השם חסד ה' יסובבנהו, הקב"ה מציל את האדם מכל דבר רע האדם רק הולך ומתעלה מחיל אל חיל.

**"פְּנֵעֵרִים וּבְזֻקְיֵינוּ נִלְךְ בְּבֵינֵנוּ וּבְבִנּוֹתֵנוּ
בְּצֹאנֵנוּ וּבְבָקָרֵנוּ נִלְךְ פִּי חַג ה' לֵט"**

האדם צריך להקפיד על חינוך ילדיו שיהיו
בחברה טובה ולא ילמדו מסעשים לא
הגונים

האדם צריך להשתדל בכל כוחו על חינוך הילדים, חינוך הילדים זה אחד הדברים החשובים שיש. אדם שחי' לא משקיע בחינוך הילדים זה חורבן גדול לחיי דורות, וכך אנו אומרים בהגדה של פסח "את עמלנו אלו הבנים" העמל של האדם איפה שהוא צריך לשים את כל כוחו זה בחינוך הילדים, אם נסתכל בפרשת השבוע נראה דבר של פלא גדול, משה רבנו אומר

לפרעה "מִקְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבָקָרָם מִלֶּךְ מִצְרַיִם וּבְמִנְתָּנָם בְּמִנְתָּנָם
וּבְבָקָרָם מִלֶּךְ מִי חַג ה' לַעֲבֹד."

צריך להקשות הרי כל מילה שכתובה בתורה היא מדויקת ביותר ויש בה לימוד גדול, משה רבנו אמר "מִקְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבָקָרָם מִלֶּךְ מִצְרַיִם וּבְמִנְתָּנָם" הסדר בפסוק הוא לא סדר נכון, היה צריך לומר "בבטו במטו ובבנותיט" למה משה רבנו מזכיר קודם את המעים ולידים את הזקנים ורק אח"כ את הבנים והבנות?

אלא אולי אפשר לפרש כך, חדל אומרים לנו "וְזָקְנֵיהֶם עִלּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" (שמות יג יח) על כל אחד שיבא ממצרים מתו חמישה יהודים, ואלו שמתו היו יהודים שלא הלכו בדרך השם. אם כך היו הרבה נשים יתומים שהחורים שלהם מתו כי לא הלכו בדרך השם, והם היו נערים מלשון עשירים מעשי נעוזה כי היו לא כ"כ מחוננים ולא הולכים בדרך השם. לכן משה אמר לפרעה "מִקְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבָקָרָם" המעים והמקוללים ילכו ליד הזקנים שיחננו אותם וילמדו אותם איך להתנהג, ישמרו עליהם שלא יהיו לבד, ולא ילכו ליד הבנים הבנות כדי שלא ילמדו מהמעים ויתקלקלו.

לכן צריך לדעת יסוד גדול, האדם צריך להקפיד ולהיזהר באיזו חברה הילדים שלו נמצאים, ליד מי הם הולכים. שהילדים שלו לא ילכו ליד ילדים מקולקלים, שלא הולכים בדרך השם, כי כל מה שהילדים שלו

רהאים זה מה שהם עושים. בנפנינו וקננינו המנינים צריכים ללכת ליד הזקנים שיחגבו אותם ויתנהגו איתם בדרך להחזיר אותם למוטב, אח"כ בננינו ובכנותנו שלא יתערבו עם הילדים המקולקלים.

**"וְעָתָה שָׂא כָּא חֶסְאֵתִי אֲךָ הִפְעַם וְהַעֲתִידוּ
לִי אֱלֹהֵיכֶם וְיִסֵּר טַעֲלִי רַק אֵת הַסֶּתֶר הָהוּא"**

הקב"ה לא סולח לאדם שפוגע בחבירו
עד שירצה אותו

אנחנו רהאים בפרשת השבוע "וימחר פרעה לקרא למשנה ולאגרון ואמור וקסאני לוי אלהיכם ולכם. וסנה שא כא חסאני אן השעם והעתידי לוי אלהיכם ויסר טעלי רק את הקטת הוה" רהאים פה סתירה ברביים של פרעה, מצד אחד הוא אמר למשנה והוהן שהוא חטא לקב"ה ולהם, ואח"כ הוא מבקש ממשה ואהרן שיסלחו לו ושיבקשו מהקב"ה שיסלח לו ותודי המכה מעל ארץ מצרים.

צריך להקשות אם פרעה אמר שהוא חטא לקב"ה ולהם, אז מדוע הוא מבקש מהם לסלוח לו ושהם יבקשו מהקב"ה שיסלח לו ויודי את המכה מעליו.

הרי אם הוא מבקש כי חטא לקב"ה, שיגיד אני מבקש סליחה מהקב"ה ומכם, ולא יאמר חטאתי להשם ואני מבקש סליחה מכם ואתם תבקשו סליחה מהקב"ה, אלא חטאתי להשם ואני מבקש סליחה, חטאתי גם לכם ואני אבקש סליחה גם מכם. אם כך מדוע הוא מבקש סליחה קודם מהם הרי הקב"ה לפני כל דבר, הרי משה אהרן בסה"כ הם שליחים של הקב"ה, אזו מדוע מבקש מהם קודם סליחה ואח"כ מהקב"ה?

אלא אפשר לפרש ולומר יסוד גדול, המשנה אומרת (יבמות טו) עבירות שפיץ אדם למקום, יום הספורים מקפיר. עבירות שפיץ אדם לתורה, אין יום הספורים מקפיר עד שידצה את הבורא. תבאר את הדברים, לוחות הברית מחולקים לשני חצאים ה' דברות ראשונות בין אדם למקום לקב"ה וה' דברות שניות בין אדם לחבירו. התורה הקדושה אומרת אדם שעשה עבירה ביט לבין הקב"ה וגם עבירה ביט לבין בשר חים, הקב"ה לא מחיל ולא סולח על העבירות שביט לבין הקב"ה עד שקודם יבקש מחילה מחבירו.

אדם לא יכול להיות צדיק בינו לבין השם ולפגוע באנשים, אדם צריך לדעת אם הוא פוגע באנשים הקב"ה לא יסלח לו עד שידצה את חבירו, אדם לא יכול לומר אני אבקש סליחה ומחילה מהקב"ה ומה שפגעתי באנשים אני לא אבקש על זה מחילה, כי הקב"ה לא ימחל ויסלח לו עד שידצה את חבירו, אין מציאות להסתדר עם הקב"ה ולא להסתדר עם אנשים אלא עד שידצה אותם ויבקש מהם סליחה.

אם כך אפשר לפרש אותו דבר גם פה, פירעה ידע שחטא לקבי"ה זה בין אדם למקום, אבל מה שחטא וביזה את משה ואהרן זה בין אדם לחבירו והקבי"ה לא יסלח לו על בין אדם למקום עד שיתקן את בין אדם לחבירו. לכן עמד פירעה שיהיה חכם וידע איך מתנהגים ואמר קודם כל הסאתי לה' ולכם, ואני מבקש קודם שאתם תסלחו לי שיהיה בין אדם לחבירו נקי ומתוקן ואז אבקש סליחה מהקבי"ה שיסלח לי על בין אדם למקום.

וח יסוד גדול, הקבי"ה לא סולח על בין אדם למקום עד שהאדם יתרגל בין אדם לחבירו, אחרי שמתרגל בין אדם לחבירו הקבי"ה ימחל ויסלח על בין אדם למקום. יש אנשים שחושבים שיהיו צדיקים עם הקבי"ה אבל מה שפוגעים ומכזים את הדברים שלהם או שממנעים אותם, על זה הם לא צריכים לעשות תשובה תל זה רבי לא צריכים לעשות כפרה, אבל צריך לדעת שהקבי"ה לא יסלח ויכפר על זה. התשובה של האדם לא עולה לשמיים עד שירצה את חבירו, כי בין אדם לחבירו זה אחד הדברים הגדולים שמעכבים את בין אדם למקום. דרך ארץ קדמה לתורה, עניינים שבין אדם לחבירו זה לפני עניינים שבין אדם לקבי"ה תנן שהאדם לא ירצה את חבירו הקבי"ה לא יסלח לו.

הקב"ה בא עם משה רבנו לפרעה בג'
מכות אחרונות כי השטן בא בכוחות מעל
הטבע

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פְּרֹעֹה כִּי אֲנִי
הַכְבַּדְתִּי אֶת לְבֹו וְאֶת לֵב עֶבְדִּיו לְמַעַן שְׂתִי
אֶתְתִּי אֵלֶה בְּקִרְבּוֹ. וּלְמַעַן תִּסְפָּר בְּאָזְנִי
בְּנֶה וּבֶן בְּנֶה אֶת אֲשֶׁר הִתְעַלְלֹתִי בְּמוֹצְרִים
וְאֶת אֶתְתִּי אֲשֶׁר שְׂמַתִּי בָּם וַיִּדְעֹתֶם כִּי
אֲנִי ה' (שמות י, א-ב)

הקשו רבותינו הקדושים, מה הלשון "בא אל פרעה", היה צריך לומר, לך אל פרעה ולא בא אל פרעה.

אלא פה בפרשת בא, הקב"ה בכבודו ובעצמו אומר למושה רבנו, "בא אל פרעה". נלך לפרעה יחד שנינו ולא תלך אתה, משה רבנו לבד, אלא הקב"ה מודיע לו שהוא, ריבון העולמים, הולך איתו.

הנה קשה, מה מיוחד פה בבא אל פרעה, מכל המקומות האחרים שמושה רבנו הלך לפרעה? אלא אפשר לבאר ולומר יסוד גדול, על פי דברי רבותינו הקדושים זצוק"ל.

הנה עשר מכות שלקו המוצרים, זהלא סתם מספר של עשר מכות, העשר מכות האלו היו כנגד עשרה

מאמרות שנברא העולם. וכנגד עשרת הדברות. וכל מכה הייתה כנגד דברה אחרת וכנגד מאמר אחר. והמכות התחילו מלמטה למעלה. כך שמכת בכורות היא כנגד הדברה הראשונה בעשרת הדברות "אָנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ" כנגד מכת בכורות.

והנה משה רבנו פהד משלושת המכות האחרונות. שהם כנגד המחשבה. ולכן השלוש מכות האחרונות הן בפרשת בא, והשבע מכות הראשונות הן בפרשת וארא. כי השבע מכות הראשונות הן כנגד הדברות והנאמרים שכלב, והשלוש מכות האחרונות הן כנגד הדעת, המחשבה.

ולכן כאשר השטן מרגיש ורואה שכוחו הולך ונגמר, והדברים מגיעים לידי סיום. השטן מכביד את כוחו ומביא כוחות מעל הטבע. ואז צריכים לאסוף גם כוחות מעל הטבע. להתמודד עם השטן הכא להכניע את האדם.

ולכן בשלוש מכות האחרונות. זו הייתה מלחמה קשה ביותר. והיה צריך את הקב"ה ככבודו וכעצמו שייכנס עם משה רבנו למרעה, שהוא סמל הטומאה והשיקוץ והתועבה. ובאותו זמן, משה רבנו נכנס להוציא נשמות ישראל שהיו כלואות בידי פרעה.

והנה התורה הקדושה אומרת פרעה מלך מצרים. ידוע שישטן שתי דרכים בחיים. יש דרך המלך גלך. או ת"ו כלום. ומה ההבדל בין שתי הדרכים האלו. יש תפיסה ודרך ה' של מל"ך. שזה מסמל על מ:

מוח האדם הושב בדעתו, ואררי כן הלב מסדר את הדברים, ואחרי כן הכבד מוציא את הדברים לפועל. וזה דרך ה' מידת לב לכבד ראשי תיבות מל"ך.

אך דרכו של בלעם הרשע, דרך אחרת. התורה הקדושה כאשר מספרת על בלעם, מגלה לנו שהחכם ידע את הרגע שאלוקים כועס בכל יום, ובאותו רגע היה בלעם אומר "כלם", והנה "כלם" זה קטרוג על האדם, שדרכו היא לא דרך ה' - מל"ך שזה מוח ליב כבד, אלא כל"ם לכד, דבר ראשון לעשות את המעשה, שזה הכבד. ואחרי כן לב, לחשוב איך לסדר את מה שעשיתם, ורק אחרי כן מידה לחשוב על הדברים.

וזה הקטרוג של בלעם כאשר הקב"ה כועס, מעורר כשמיים הנה האדם השב, התנהגותו רעה, מתנהג בדרך של כל"ם ולא בדרך של מל"ך.

ולכן משה רבנו פחד בשלוש מכות האחרונות, וראה בהן סכנה שהשטן יגבר. והיה צריך ברגעים רגישים כאלו, "בא אֶל פְּרַעֲה" שהקב"ה בכבודו ובעצמו ילך איתו אל פרעה.

הנה פרעה סמל הטומאה, סמל הרוע בעולם, אך עלינו לדעת שפרעה לא חי היום, אך הכות של הרחף, בצורות אחרות משונות, להביא את העולם לדרך של בלעם, דרך של כל"ם עדין קיימת, ועדיין נמצאת בעולם, והמלחמה של יראי ה', לשמור על מל"ך - מתשבה, לב, וכבד.

כי אם לא כך הדברים, נפש האדם הולכת למקומות אחרים, המלחמה של השעבוד ושל הגאולה, ושל כל מה שהאדם בפרשות של השעבוד ושל הגאולה, עדיין חיים אותם בכל יום ויום. ועל האדם לדעת שיש זמנים שיכול להתמודד עם עצמו, עם היצר הרע, ויש זמנים שהוא צריך את הקב"ה שילך איתו בגדר "בא אל פרעה"

וכן בהתבוננות עמוקה ובדבוקת חזקה, האדם בונה אבן על אבן, את אישיותו, את נפשו, בדרך נכונה ובדרך ישרה וטובה. הכנייה של הזיהוי העצמי של האדם וההליכה בין קוצים ודרידרים, בסופה להביא את האדם למקום מה טוב שבו ישכון האור.

*דחוקא בזמנים שאין לאדם אומץ נפשי
להתמודד עליו לעמוד ולנתץ את הפרעה
שמפריע לו ועוצר אותו*

כל הדין ודברים כפרשות הקדושות האלו, פרשות השעבוד והגאולה, טמונים בהם סודות נשגבים ודין ודברים עד ימינו אלו, בין הסי"מ - שרו של עשו, לבין המלאכים הטובים, בין הקדישה לבין הטומאה.

ובשעה שלומדים אנו את הפרשות, צריכים לכוון ולהתעמק בנפשנו, אפילו בפשטות, על פי מיעוט ערכנו, איך לדחות ולצמצם את כוח הרע והממשחית מעלינו, ואיך להאיר לנו ולעולם את האור הגדול של הקב"ה ושל תורתו הקדושה.

והנה כל הדין והדברים בין משה לבין פרעה, הוא לימוד מוסר גדול, איך לנהוג ביצר הרע האורב ומפריע לנו ועומד על ימינו לשטנו. ואנו צריכים ללמוד מרבנו של כל ישראל, איך לדהות ולדהוק את רגלי היצר הרע.

הנה מצאנו (שמות י, כח) שפרעה כועס על משה רבנו ואומר לו, "לך מעלי השמר לך אל תסף ראות פני כי ביום ראתה פני תמות" ומיד לאתר מכן, מרדיע הקב"ה למשה על מכת בכורות, ומשה מוסר מיד את הדברים לפרעה "ויאמר ה' אל משה עוד נגע אחד אביא על פרעה ועל מצרים אחרי כן ישלח אתכם מזה כשלתו כלה גרש יגרש אתכם מזה. דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב, ויתן ה' את חן העם בעיני מצרים גם האיש משה גדול מאוד בארץ מצרים בעיני עבדי פרעה ובעיני העם. ויאמר משה כה אמר ה' כחצת הלילה אני יוצא בתוך מצרים, ומת כל בכור בארץ מצרים מכבוד פרעה הישב על כסאו עד בכור השפקה אשר אחר הרחים וכל בכור בהמה. והיתה צעקה גדלה בכל ארץ מצרים אשר כמהו לא נהיתה וכמהו לא תסף".

והנה דברים קדושים אלו, משפיעים השפעה גדולה לנפש האדם, דהנה ידוע בעשרה מאמרות נבוא העולם, וכנגד יש את עשרת הדברות, וכל המהות של פרעה הייתה "מי ה' אשר אשמוע בקלו" (שמות י, ב), פרעה רצה לערער את כל הקודשים, וכדרך השטן בין בידועין, בין כאשר נכנס

בתוך האדם כל השאלות והטענות והדיבורים, הם לערער את האמונה, ולפרום את העשרה מאמדות ועשרה דיברות.

והנה מכת חי'שך, הייתה כנגד "לא יהיה לך אלהים אחרים על פני" (שמות כ. ב) כדברי רבותינו הקדושים. וברגע שיצאה מכה זו, כל גילולי מצרים התרועעו התרועעות קשה ביותר, וירדו ירידה קשה ביותר.

ואז כאשר השטן מרגיש שהוא בירידה וכוהו הולך ויורד מן העולם, בכל עניין זה כך, מתחיל השטן לאסוף את כל כוחו ולעשות דברים המורים וקשים, אשר כיום יום לא עושה אתם.

ופה השטן ושליחו פרעה, שהיה סמל של עבודה זרה, רואה איך משה רבנו בא לביתו ומכניע את כוח העבודה זרה שלו. ולכן עומד רוב עם משה רבנו, שלא רוצה לראות את פניו יותר.

ודווקא במקום הזה שלא רוצה לראות את פניו, ומתנהג בצורה קשה וחמורה שם, שכוחו חלש ויורד מכוחו של השטן, אומר לו משה רבנו בביתו, במקום גילוליו, את המכה הקשה מכת בכורות. שהיא כנגד "אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים". כי שם במקום הטמא מתחילה השכירה של הטומאה, ותכלית החורבן של כל כוח הכישוף של ארץ מצרים.

ועלינו ללמוד מפרשות אלו יסוד גדול, כאשר השטן נמצא בנסיגה, הוא אוסף את כל כוחותיו ומעלה דברים קשים וחמורים. אך אל לאדם ליפול,

יתזיק מעמד ערד קצת, יאסוף כוח עוד קצת, ואז ימשיך ולא ירפה, וכאשר השטן נופל, הנפילה שלו מוחלטת, נפילה קשה והמורה.

פרעה שומר כוח חזק ומתמודד בכל התשע מכוח, לא מראה שום חולשה. אך בסוף זה הודר ושובר, ומתי שזה שובר, פרעה לא יכול לעמוד עוד כנגד, מאבד את הכל ושם הישועה הגדולה של עם ישראל.

עלינו לדעת שיש זמנים, יש מצבים שהכל סגור ומסוגר, אין יוצא ואין בא, אך אל לט' להתייאש, חייב להמשיך בכל הכוח, מתי שזה נפרץ ונפל, כל החומות יורדות, ומה שהיה דורי דורות, יד ברזל, ואין עבד או שפתה יכולים לצאת מסצרים, הכל נופל, חומות של מאות שנים קורסות והאדם יוצא חופשי, ויכול לקרוא דרוור בארץ.

כך הניסיונות של הקב"ה, יש ניסיונות מרים וקשים, שנים על גבי שנים, עד שאדם חושב אין ולא תהיה תקווה לעולם. אך מתי שמסתיים הניסיון, הוא לא עומד עוד רגע אחד. משה רבנו עמד בבית פרעה, שבר כמכת חושך את כוח הטומאה, ואז התחילה הקריסה הקשה של פרעה, ודווקא שם, במקום הקריסה.

אל תתן לרשע זמן להתאושש ולהחזיר הטומאה למקומה. שם עומד משה וממשיך את הנבואה, עם כל האיום של פרעה שלא רוצה לראות אותו יותר, וכיום שיראה אותו מות יומת, משה לא מתרגש, שם

במקום סוגר את הנבואה על מכת בכורות. אפילו שזה מקום טמא מאוד משה לא מרפה. השעה טובה. משה הולך עד הסוף להתריב את הטומאה מן העולם.

הלימוד הזה, הוא לימוד גדול לחינוך. יש דברים שהם תרזטים בנפש של האדם, ואין לאדם אומץ נפשי להתמודד איתם. מפהד, מהרגל, מהרבה סיבות, וזה משתק את האדם.

על האדם להמתין לכאלו זמנים, ולתת את הפרעה שאיתו, לידו כל תינו, מפריע לו, עוצר אותו בעבודת ה'. ועליו לדעת שהפרשות האלו, הם לימוד מוסר ודרך לנאולה השלימה.

אמרו רבותינו, בכדי לבנות בניין, לוקחים תוכניות ומכייטים בהם איך לבנות. יציאת מצרים זו התוכנית לנאולה השלימה, וכל אצילה פרטית או גאולה כללית היא על פי הכללים של יציאת מצרים. הלימוד של הפרשות וההתבוננות באבי הנביאים, היא השראה של כוח לכל יהודי, לצאת מן המיצר הפרטי שלו. ולבנות עולם חדש לנפשו.

כאשר יהודי חוטא ופוגע בתורה הוא
יבטחך לחזור בגלגול להרים את התורה
בחזרה

אנו מדברים ומחזירים את יציאת מצרים בכל עת וזמן, זכר ליציאת מצרים, בתפילה, בכרכה המזון וככל עת, מה היה שם, מה קרה שם, הרי הרבה עמים היו

עבדים ועד היום רואים עבדות, מה קרה בשעבוד מצרים ובאנולת מצרים, עד שהקב"ה בכבודו ובעצמו התערב בטאולה.

וכך בעשרת הדברות, הקב"ה אמר בכבודו ובעצמו (שמות כ. ב.) "אֱלֹהֵי אֲלֹהֵיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" ולא נאמר, אנוכי ה' אלוהיך אשר בראתי את העולם. אלא עלינו לדעת, על פי יסוד רבותינו ואבותינו הקדושים וצוק"ל, שברוך המבול, העולם ירד וייהיה קשה ביותר ואיבד כל חלקה טובה. ואף את התורה הקדושה שמחנה היה בעולם בצורה שונה, פגעו גם בה. דהא קדושים וצדיקים שעבדו את ה' היו, חנקו, שם ועבר, אמרם אבינו ועד, אך התורה הייתה בהוויית אחרות ובצורה שונה. זמן בריאת העולם הייתה התורה, וכדברי רבותינו (וידו חושה דצ קסא ע"א) הקב"ה הסתכל באורייתא וברא עלמא, וברוך המבול השחיתו וקלקלו והחריבו כל חלקה טובה, והורידו את התורה לגלות ולמקום נמוך.

וזו יסוד גדול שעלינו לדעת, יהודי שהוטא, אפילו שרחוק ומנותק, הוא פוגע ישר בתורה ומוריד את התורה למקום נמוך. וזה מה שעשו בדור המבול וזה הצער כאשר יהודי מתרחק מדרך ה', ועל זה דוד המלך אומר (תהלים קיט, קל) "פָּלַג מַיִם יָרְדוּ עֵינַי עַל לֹא שָׁכַחַת תּוֹרַתְךָ", העויבה והתרחקות מהתורה, מורידה את התורה למקום לא טוב ולכן התורה ירדה למטה, עד המקום הנמוך ביותר וכני ישראל במצרים היו גלגלים

של דור המבול, שכאן לעולם להרים את התורה הקדושה, במהמקום הנבחר שהורידו את התורה. ולכן עיני אתם בחינוך ומלכדים ובכל עבודה קשה, לתקן את כל מעשי דור המבול. וכשתחזרו נשמתיכם בדור יוצאי מצרים, ירדו למיט שערי טומאה, לפדות ולגאול משם את אותיות התורה בכוח התורה. וכל הסכל שעבוד, היה תלקם עבור פדיית אותיות התורה הקדושה. וכאשר סיימו לפדות את קלקול דור המבול והעלו את כ"ב האותיות של התורה יחד איתם, או מיד באלם ה' ממצרים.

ואחרי ימים מועטים שחזו כלי קיבול, נתן להם הקב"ה את התורה. מתורה גבוהה מאוד, לתורה מתורגמת ומפשטת על דברים שבועלם הזה, כגון, מצוה ציצית, שצריך בגד עם ארבע כנפות, מה שלא היה לפני כן. התורה הייתה החזית עם המנהג והשמות אחרות.

וכן תפילין, הקב"ה העביר מדבר רוחני לכתוב על עור, וכך הלאה בכל מצוה ומצוה. ולכן שעבוד וגאולת מצרים, כל כך חשובים, ומעלתם כל כך רמה. הקב"ה נתן כוח לדור שחזו במצרים, לרדת לשפל, ומשם להרים ולהביא את התורה הקדושה, ואחרי כן במתן תורה, לקבל את התורה הלכה למעשה בידינו.

ולכן ישנן ארבע לשונות של גאולה, כנגד הפירוש, שהן פ'שט, ר'מוז, ד'רש וס'וד, שעלינו להרים וללמד ולגאול את התורה שגאולה ממצרים, על ידי בני ישראל.

ועד עלינו מלרובנו בכול דור, לשמרה ולהחיות אותה וללמוד אותה בארבע לשונות של גאולה, שהם ארבע דרכים של לימוד התורה - הפרד"ס.
ולכן תייבם לשמור ולהזק את התורה הקדושה, ועלינו לדעת בידיעה ברורה, שמי שלא שומר על התורה ושומר על המצוות, מנחיד אותם ה"ו קשה מאוד, ואחרי כן הוא או זרעו עומדים כעין יחידה למצדים, בצער וקושי ועיניים, לתק את אשר קלקל. אין בעולם הזה לקלקל ולא לשלם. מי שקלקל, משלם.

ופעמים רבות, אנו מתבוננים באנשים שעושים הרס בידים, ולא מבינים כמה התשלום יהיה יקר, וכמה חזקות עוד יורדו על עוונתם את התורה, וכאשר רואים יהודי, נלחם ומשתדל ומנסה נפש, הכוח שלו עצום. הוא גואל, מתקן, פודה, מציל את נפשו, מרומם את התורה הקדושה, את אותיות התורה שכל את יש לה כוח עצום ביותר. כל אות היא צינור לשמים, כ"ב אותיות הם כ"ב צינורות. ולכן חובה על כל יהודי ללמוד ולקרוא פסוקים מהתורה, על ידי הפסוקים מתרד ומחוק הצינורות.

ולכן דע יסוד גדול, כאשר יש לאדם יצר הרע, על דבר מסוים או על מצנה מסוימת לא לקיימה, עליו לדעת שסגולה לנצח את יצרו, לקחת את הפסוק בתורה שמצווה על מצנה זו, וכאשר לומר אותו, צינורות השפע של האנהיות של התורה וכוח הצינוי נותן לו כוח לנצח את היצר ולעבור את היצר האורב לו, שלא יקיים את המצוה.

אם כן עלינו לדעת, שיציאת מצרים איתנו מתלווה בכל דור ודור, והיא הדוגמא שעלינו להתנהל ולזכור מול עינינו. זכר ליציאת מצרים בכל עת וזמן, ויחד בכוחות חזקים ובאתרות ובתמימות ובשמירה על היסודות התשובים, ששמרו בני ישראל במצרים, כך ניאל וכן נשמור על תורתנו הקדושה.

כי כל הטא וכל פגם של יהודי, מטלטל את כל כלל עם ישראל. ישראל ראשי תיבות יש שישים ר"בא אלתיות לתורה הקדושה. וכל אנת זה נשמה של יהודי, ואם יהודי פגום, כל הספר תורה פגום. ועליו להזהר מהערב רב, שבכל הזמנים מרוחמו עם, תתנו את העצות לעשות את העגל, ולהחריב ולהשחית כל חלקה טובה.

אנו נמצאים בזמן של אסיפת נוחות ושל הבנה וראיה של הדברים הנכונים. הקב"ה זיכה אותנו זכות גדולה, מה שדורות שלמים לא זכו. פעם בכמה דורות, אור גדול כהאור של "ספר דברים" והאור של כל התורות של קהילת קודש "שובה ישראל" יורד לעולם.

עלינו לשמור ולחזק ולגדל ולקדש את ההנהגות, המנהגים, התורות. כל הנהגה, היא חלק מתמונה גדולה, שאם הנהגה אחת תסרה, כל התמונה תסרה. לכן אנו מובקשים מעומקא דליבא, שיהיו ארדאים על כל תאריך מימות השנה, עם התנהגות של אותו תאריך. וכך כל מנהג שורכשנו אוהו בתוקה, נקסיד ומכיר אותו שלא יפול ה"ו לידי שר של שיכחה.

וכן נבנה עולם כמלכות שדי, שגורם בשמים רעש גדול, ועליו נאמר "ישמחו השמים ותגל הארץ" והקב"ה

יתן הטוב, שלא יחסר כל טוב מבית המלך. ושערי פרנסה ברווח גדול ישתנו לכל אחינו, ולא יהיה שלם דאגה של פרנסה בשום בית, מבית עם ישראל, ובפרט בבני קהלתנו הקדושה.

האזהרות רבות שבקהילה מקפידים, הם תהגות הפתוהות שערי פרנסה, ובע"ה יושפע שפע רב מכל העולמות, והחיווק של כ"ב אמהות שהן כ"ב צעורות נחוקם, והתורה תודה מליצת ישר בעדינו.

בבקשה יתפללו עלינו חוק, בכל מעשה טוב והנהגה שעושים, או צרכים רחמי שמיים מרובים, ויש בידענו להגיע לחג הפסח עם נחת גדול להקב"ה ולהשלים תיקון גדול.

הדברים הפתוחים בנפש מפריעים לאדם להגיע לשלימות ולשמחה אמיתית

שתבוך בפרשות האלו, פרשות השעבוד והגאולה שבהם נמצא הזמן המיוחד לתיקון מידת היסוד, נקשה בדעתנו, מדוע עם ישראל היו צריכים לדרת ל-מ"ט שערי טומאה, למקום הקשה והמוך ביותר בעולם ומשם ברגע האחרון, לפי שנפלו ל-ר' שערי טומאה, מקום שלעולם אי אפשר לצאת משם, הקב"ה ברחמים רבים מושיע ונאל את עם ישראל.

אם כן תגבה עלינו להבין, על מה ולמה היינו צריכים לדרת ל-מ"ט שערי טומאה, לא היה אפשר לעבור את הגלות ואת הקשיים בלי ליפול למרט שערי טומאה?

אלא אפשר לכאד ולהסביר יסוד גדול, רבנן הבן איש חי מספר סיפור, ודרשו את הסיפור הזה על רבנו הבן איש חי.

רב צדיק נקדוש ובעל מעלות, שעלילה קשה העלילו עליו אנשי בלייעל, מלקח לבית האסורים, ושם אהנו צדיק הצטער צער גדול, וכאשר יצא מבית האסורים, המשיך להצטער צער גדול מפשו על מנה ולמה המיע למקום המר והקשה הזה?

ובלילה ראה מתוה מן השמים, שבמקום שהיה בבית האסורים, היו שלושים אלף נשמות ואם לא היה יורד להוציאם ולהביאם משם, לא היה להם היקון. ורק הוא היה חייב לעבור ולרדת למקום הקשה הזה, להציל ולהעלות הנשמות האלו.

וכן בני ישראל, היו בארץ מצרים בגלות קשה ומרה וצריכים לדעת שגם במקומות הנמוכים ביותר בעולם ובדברים הקשים ביותר בעולם, טמנים ומצאים דברים עמוקים, שצריך להרים אותם ולתקן אותם.

והנה תלק מהתיקון של עם ישראל בארץ מצרים היה להגיע למקום המנוח ביותר בעולם ל-מרט שערי טומאה, ושם לתקן דברים שרק שם כשהם מצאים בשפל הקשה ביותר. וכך כגדו ה-מ"ט שערים, ככותו של משה רבנו, עליו שלב אחרי שלב דרגה אחרי דרגה, עד שהגיעו למעלה הרמה, לקבל את התורה הקדושה ולהגיע לדרגה שראתה שפחה על אדם, מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי במראה מרכבה.

וכל זה עדיין בלי התורה הקדושה, מיט שערים
במת משה השגנו, ועלינו מוהפילה של כלל עם ישראל
במדבר, לחרים מהשפל הגדול הזה, רברים ושגבים.
במקומות נמוכים פנצאים דברים קדושים, קך את
ספר דברים מצאנו ביום ד' כאוד, במקום השפל והקשה
בעולם, לעשות בו את השימוש הזכנן והראוי, שדורות
רבות משה רבנו ציפה לדור הזה, שנעמוד תקיים את
הצויו של "יכרו תורת משה עקדי" (מלאכי ג, כב) ולהשיג
את שער ה-כ', שיה שער הגבה ביותר, הוא במת
התורה הקדושה, ללמוד את התורה בישר, בתמימות
ושהתורה תשלם את ה-מ"ט שערים ותביא אותם
לשלימות גמורה בפש של האדם.

ימים ימים מרומים ושגבים, הקב"ה פתח בימים
אלו את כל עיני השעבוד בארץ מצרים, הדין ודברים כין
משה לבין הקב"ה, בין משה לבין פרעה, בין משה לבין
בני ישראל. ואלו ימים שגם בפש של האדם נפתחה
הרבה שאלות עמוקות, מגלגלים קודמים, ודברים
שהאדם צריך לאטום ולסגור, ודבר שלא נסגר הוא
פתוח, ומפריע. וגם אם באים ימים שמוחים, ימים של
התעלות והתרוממות, אבל ישנם בפש דברים פתוחים,
הם מפריעים להגיע לשלימות ולשמוחה אמיתית.

כל אדם צריך להגיע לשלימות אמיתית ולסגור את
הפתחים בפש. בדורות קדם ובימן שהאדם לא מתקן
הרבה, מביא את העולם למברזים נוספים. אדם לא
יכול להיכנס לפינה ולהסתתר בה, כי מתי שעובר בין
השיטים ומסתתר במקום מסוים כחייג או שהעולם

מגויש את הטאה, הקב"ה מביא את העולם למשברים והתמודדות הרשות, ודעתנו עמוקה שנים, שהעולם הולך בירידה גמורה, ונמצא בתוך משבר מתמשך. והמשבר הזה נמתח ומתרחב על פי מעשי הדור. וכך רואים ברדש, כל יום עוד ירידה ועוד ירידה.

אנו מבקשים מעומק הלב, מכל בני קהילתנו, להיחזק חזק בדרך, ושורך הישיבה תהיה המהות של החיים. אנחנו יודעים שעומדים בפני משברים כלליים עצומים, ולא צריך להיות נביא, ולא כן נביא, כל מי שלמד את ההיסטוריה של העולם, וכל מי שלמד את התנ"ך, יודע איך הקב"ה מנהיג את העולם. העולם מנהיג במללים פשוטים וברורים, כל השאלה מתי ואיך. וביתיים רואים איך הקב"ה מנהיג את עולמו בחוכמה עצומה וחס על תינוקות של בית רבן דלא חטאו, ועל יסודות המימים של יהודים שהולכים בתמימות עם התורה.

אנו יודעים בידיעה שיש סערה גדולה בים המעמשת ובאה. או שבתפילה ובמעשים טובים תלך להופים נדחים ולא תגרום נזק או שתבוא לעולם שוחים בו, והמת להינצל הוא הדבקות בהקב"ה ואין זה דברי נבואה, אלא דברי ה' משברון הלב. מראה והבנה של דרמי ה'.

יש דברים כשנים ישראל העולם נגע בהם, מיד הקב"ה יעזע את העולם, ורק הדבקות בדרך שהולכים בה היא אור גדול, שבה ישכון האור. בבקשה צדיקים להתחזק ולהזק וגדל האור, מיום ליום ובע"ה ובא לציון גאל.